ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΑΚΑΤΩΜΕΝΟΣ Ο ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ...

ΤΟΥ ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΝΤΕ ΣΑΙΝ - ΚΡΟΥΑ

Ἀπό τήν ἡμέρα ποῦ ὁ Πλαντυρώ ἀνέλαβε τά ὑψηλά καθήκοντα τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ δουκός ντὲ Μαρμάντ, κατάλαβε πῶς εἶχε ἐξασφαλίσει τό μέλλον του. Καί δὲν ἀπατήθηκε στούς ὑπολογισμούς του ὁ λαμπρός αὐτός νέος. Γιατί, τό μεσημέρι τόν κάλεσε ὁ δούξ στό γραφεῖο του.

— Σᾶς παρουσιάζεται τώρα, τοῦ εἶπε, μιά μοναδική εὐκαιρία, νά μοῦ δώσετε δείγματα τῆς ἐξυπνάδας σας καί τῆς διπλωματικῆς σας ἰδιοφυΐας. Ἰδοῦ περί τίνος πρόκειται: Θέλω νά παντρέψω τό γυιό μου, τό μαρκήσιο Ἕκτορα μὲ τήν ξαδέλφη του, τήν Ἕλλη ντὲ Κολμάρ. Μά ὁ μαρκήσιος εἶναι τώρα μπλεγμένος στά δίχτυα τῆς Νασέτας, μιᾶς ἐπικινδύνου θεατρίνας. Πάρτε λοιπόν αὐτές τίς 50.000 φράγκα, πηγαίνετε νά τή βρῆτε καί νά τήν παρακαλέσετε ἐκ μέρους μου νά συγκατατεθῆ, μ' αὐτό τό ποσόν, νά φύγῃ ἥσυχο τό γυιό μου, χωρίς νά προκαλέσῃ κανένα σκάνδαλο... Ἔμπρός κ. Πλαντυρώ. Θάρρος!...

Ὕστερα ἀπό δύο ὧρες, ὁ Πλαντυρώ δεχότανε στό δωμάτιό του τήν ἐπίσκεψη τοῦ νεαροῦ Ἕκτορος.

— Εἶσθε ὁ ἰδιαίτερος γραμματεύς τοῦ πατέρα μου, τοῦ εἶπε ὁ μαρκήσιος, συνεπῶς, καί δικός μου φίλος. Ἔχω λοιπόν νά σᾶς παρακαλέσω νά μοῦ κάνετε μιά χάρη: Ἀγαπῶ κρυφά τήν ἐξαδέλφη μου, τήν Ἕλλη ντὲ Κολμάρ, καί θέλω νά τήν πάρω γυναίκα. Μά ἔχω καί μιά πολυδάπανη φίλη, τή Νασέτα τῶν Φολλί Μπερζέρ, ἡ ὁποία μοῦ κοστίζει ἕνα περίδρομο λεπτά. Χτές ἀκόμα τῆς ὑπέγραψα ἕνα τσέκ γιά 50.000 φράγκα. Ἐννοεῖται πῶς ἡ κατάσταση αὐτή δὲ μπορεῖ νά διαρκέσῃ ἐπ' ἄπειρον. Πρέπει νά γλυτώσω ἀπ' τά νύχια αὐτῆς τῆς λάμιας. Πάρτε λοιπόν αὐτές τίς 50.000 φράγκα, πηγαίνετε νά τήν βρῆτε καί φροντίσατε μὲ κάθε μέσο νά τήν πείσετε νά δεχθῆ τό τελευταῖο αὐτό δῶρο καί νά μ' ἀφήσῃ ἥσυχο. Ἡ ἀποστολή σας εἶνε πολύ δύσκολη, γιατί ἔχετε νά κάνετε μὲ μιά γυναίκα εὐέξαπτη. Βασίζομαι ὅμως στή ρητορική σας δύναμη καί στό διπλωματικό σας τάκτ. Ὠρδουάρ...

Δὲν πέρασε μιά ὥρα καί ὁ τρισευδαίμων Πλαντυρώ ἐλάμβανε τό παρακάτω γράμμα, μ' ἕνα τσέκ 50.000 φράγκων.

«Πρό ὀλίγον ἐπληροφορήθην, κύριε, πῶς ἀνελάβατε τά καθήκοντα τοῦ γραμματέως τοῦ δουκός ντὲ Μαρμάντ. Δὲν πιστεύω δὲ νά προσβληθῆ ἡ μετριοφροσύνη σας ἂν σᾶς πῶ πῶς ἐπληροφορήθην, συγχρόνως, ὅτι εἶσθε πολύ ἔξυπνος, καί εὐγενικός, καί καλόβολος ἄνθρωπος. Θά μὲ σκλαβώνατε, λοιπόν, κυριολεκτικῶς ἂν μοῦ ἐκάνατε μιά χάρη: Εἶμαι ψίλη τοῦ μαρκησίου Ἕκτορος. Γιατί χρόνος ὅμως ἀγαπῶ καί τόν τενόρο Λαγκρίβ, χωρίς κανένα ὑπολογισμό. Τόν μαρκήσιο τόν ἔχω γιά τά ἔξοδά μου... Ὁ Λαγκρίβ, ὅμως ἔμαθε τίς σχέσεις μου μὲ τόν Ἕκτορα καί ἐξεμάνη. Τοῦ ἔδωσα ὅμως νά καταλάβῃ πῶς εἶχα κάθε συμφέρον νά μή διακόψω μὲ τό μαρκήσιο. Χτές, ὁ Λαγκρίβ ἔλαβε ἕνα τηλεγράφημα ἀπ' τή Λυον πῶς κληρονομεῖ κάποια θεία του. Καί ἀποφάσισε νά μὲ πάρει γυναῖκα. Ἕνας δὲ ἀπ' τούς ὅρους τοῦ γάμου μας εἶνε ὄχι μόνο νά μή ξαναδῶ τόν Ἕκτορα, μά καί νά τοῦ ἐπιστρέψω τό τσέκ ποῦ μοῦ ἔδωσε τελευταῖος. Δὲ θέλει νά ἔχω καμμία ὑποχρέωση ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐγώ ὅμως, ποῦ ξέρω ὅτι ὁ Ἕκτωρ μ' ἀγαπάει, δὲ θά μπορέσω ποτὲ νά τοῦ 'πῶ μόνη μου πῶς ἐνοῶ νά διακόψουμε τίς σχέσεις. Σᾶς ἀναθέτω λοιπόν τή λεπτή αὐτή ἀποστολή. Ἐξαντλήσατε ὅλη τήν εὐφράδειά σας γιά νά τόν παρηγορήσητε. Πέστε του πῶς, ἂν μ' ἀγαπάει, πρέπει νά μή μὲ ξαναδεῖ. Καί φροντίσατε, ἐπίσης, νά τοῦ μιλήσετε μὲ τρόπο ὥστε νά μήν προσβληθεῖ μὲ τήν ἐπιστροφή τοῦ τσέκ...

ΝΑΣΕΤΑ»

Ἐνῶ ὁ Πλαντυρώ, τό θράδυ τῆς ἰδίας μέρας, ἔκανε μιά βόλτα στά κεντρικά βουλεβάρτα, γιά νά συνέλθῃ ἀπό τίς συγκινήσεις τῆς ἡμέρας, ἀντάμωσε κάποιο παλιό φίλο του, μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν Κολμάρ.

— Καί γώ ἐσκόπευα νά περάσω τό θράδυ ἀπ' τό σπίτι νά σὲ δῶ, τοῦ εἶπε ὁ φίλος του. Ἔχω νά σοῦ ζητήσω μιά πολύ μεγάλη ἐκδούλευση. Ἔμαθα πῶς μπῆκες στήν ὑπηρεσία τοῦ δουκός ντὲ Μαρμάντ καί πρόκειται νά σοῦ ἀνακοινώσω κάτι πολύ λεπτό. Ἀπ' αὐτά ποῦ θά σοῦ πῶ, ἐξαρτᾶται ἡ τιμή καί ἡ ὑπόληψη ὁλοκλήρου οἰκογενείας. Μά σὲ ξέρω γιά τίμιο καί εἶμαι βέβαιος πῶς θά φανεῖς ἄντρας στήν προκειμένη περίπτωση. Νά σοῦ ἐξηγήσω τώρα τί συμβαίνει: Θά ἔμαθες βέβαια πῶς ἡ Ἕλλη ντὲ Κολμάρ, κόρη κάποιας μακρυνῆς συγγένισσάς μου, πρόκειται νά παντρευθεῖ τό μαρκήσιο Ἕκτορα ντὲ Μαρμάντ... Μά, ἀπό δῶ κ' ἕνα χρόνο τώρα, σχετίζεται—μὲ καταλαβαίνεις ὑποθέτω—μὲ τό Λαγκρίβ, τό γνωστότατο τενόρο. Πῶς θά διακόψῃ τώρα τίς σχέσεις μαζί του: Ὁ Λαγκρίβ εἶναι πολύ θυμώδης, πολύ ζηλιάρης. Φοβᾶται μήπως τήν ἐκθέσει. Μά ξέρει ἐπίσης πῶς ἔχει χρηματικές ἀνάγκες... Μὲ παρακάλεσε λοιπόν (μοῦ ἔχει ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη) νά σοῦ δώσω 50.000 φράγκα καί νά σὲ ἱκετεύσω νά πᾶς νά βρῆς αὐτόν τόν τενόρο καί νά τοῦ δώσῃς νά καταλάβῃ πῶς τό καλύτερο ποῦ ἔχει νά κάνῃ, εἶναι νά πάρῃ αὐτά τά χρήματα καί νά ξεχάσῃ τήν Ἕλλη. Ἐσύ, ὡς γραμματέας τοῦ πατέρα τοῦ Ἕκτορος, πρέπει νά φροντίσῃς νά ἀποφύγουμε τό σκάνδαλο καί νά γίνουν μὲ τό καλό οἱ γάμοι τῆς Ἕλλης μὲ τό μαρκήσιο.

— Ἔμπρός κ. Πλαντυρώ. Θάρρος!...

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΚΑΚΟΜΟΙΡΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΦΙΛΑΡΓΥΡΩΝ

Τά ἄλογα... ζῶα πολυέξοδα! — Μία ἀπαίτησις τοῦ Βούκιγχαμ... Τό δεῖπνον ἑνός ἑκατομμυριούχου. Μία ρέγγα ψημένη στ' ἄχυρα!.. Ἡ οἰκονομία μιᾶς πεντάρας ποῦ ὁδηγεῖ στόν θάνατο!.. Ὁ θάνατος ἑνός φιλαργύρου. Πῶς ξεψύχησε ἀνάμεσα στά σακκιά μὲ τά σκοῦδα του!.. κ.τ.λ. κ.λ.τ.

Ὁ Ταλμάν ντὲ Ρενύ διηγεῖται τό ἑξῆς χαριτωμένο ἐπεισόδιο: Ὁ πρῶτος θαλαμηπόλος τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΓ' Ντὲ Νιέρ, εἶχε παντρευθῆ τήν πρώτη καμαριέρα τῆς βασιλίσσης, μιά νέα χαριτωμένη μέν ἀλλά τρομερά φιλάργυρη. Κάποτε ἡ κυρία Ντὲ Νιέρ θέλησε νά ἀποχτήσῃ δικό της ἀμάξι. Ὁ ἄντρας της ἔσπευσε νά τῆς ἀγοράσῃ ἕνα. Τήν ἴδια νύχτα ὅμως, ἄκουσε θόρυβο στό σπίτι καί ξύπνησε ἀμέσως τόν ἄντρα της

—Τί θόρυβος εἶν' αὐτός; τόν ἐρώτησε.

—Εἶνε τά ἄλογα ποῦ τρῶνε στόν σταῦλο τους, τῆς ἀπήντησε αὐτός.

—Πῶς! φώναξε τότε αὐτή ἔξω φρενῶν. Τά ἄλογα κάθουνται καί τρῶνε ὡς... καί τή νύχτα ἀκόμη;! Μ' αὐτό εἶνε τρομερό!..

Καί τήν ἄλλη μέρα... ξεπούλησε τά ἄλογά της ὅσο - ὅσο!...

***

Ὁ φιλάργυρος Κούτλερ ἔλεγε κάποτε στόν τρομερά σπάταλο κόμητα ντὲ Βούκιγχαμ:

—Πρέπει φίλε μου, νά κάνῃς οἰκονομίες... Ζῆσε, ὅπως ζῶ ἐγώ...

—Ἱππότα Κούτλερ, ἀπήντησεν ὁ κόμης, δὲν ἔχω ὅπ' ὄψει μου νά ζήσω σᾶν καί σένα παρά μόνον ὅταν... καταστραφῶ τελείως οἰκονομικῶς καί δὲν θά ἔχω οὔτε νά φάω!..

***

Ὁ Κούτλερ αὐτός ἦταν ὁ πλουσιώτερος ἀλλά καί ὁ πλέον φιλάργυρος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του. Ἐταξίδευε, συνήθως, μόνος καί ἔσιππος, γιά ν' ἀποφεύγῃ τό παραμικρό ἔξοδο.

Ὅταν κατέλυε τό θράδυ σὲ κανένα πανδοχεῖο, ὑπεκρίνετο τόν κουραμένο, γιά ν' ἀποφύγῃ νά τοῦ ζητήσουν τό δεῖπνο.

Μόλις ἀνέβαινε στό δωμάτιό του, ζητοῦσε ἀπό τόν ὑπηρέτη τοῦ πανδοχείου νά τοῦ φέρῃ λίγα ἄχυρα γιά νά τά βάλῃ δῆθεν, μές στά ὑποδήματά του. Σάν ἔμενε μόνος ὅμως κλείδωνε τήν κάμαρά του, ἀνακάτευε τό ἄχυρο μὲ λίγο νερί, τό ἄναβε καί... ἔβγνε στή φλόγα του μιά ρέγγα τήν ὁποίαν εἶχε κουβαλήσει μαζί του! Ἡ ρέγγα αὐτή, μαζί μὲ λίγο ψωμί καί λίγο νερό ἀποτελοῦσε ὅλο τό δεῖπνο του!— Καί ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἐθεωρεῖτο καί ἦτο πράγματι... διεκατομμυριούχος!!!

***

Ἄλλος περίφημος φιλάργυρος ἦταν ὁ Γάλλος ποιητής Σαπελαίν τόν ὁποῖον ὁ Μπουαλώ ἐκακομεταχειρίσθη, τόσο στάς σάτυρας του. Ὁ Σαπελαίν αὐτός ὅταν πέθανε ἄφισε περιουσία πενήντα χιλιάδων σκούδων εἰς μετρητά, ἤτοι περί τό ἑκατομμύριον ἰδικῶν μας σημερινῶν δραχμῶν.

Ἡ μεγαλυτέρα του διασκέδαση, κατά τήν διάρκεια τῆς ἀσθενείας του ἦταν νά ἀνοιγοκλείνῃ τό θησαυροφυλάκιό του, τό ὁποῖο τοποθετοῦσε πάντοτε κοντά στό κρεββάτι του. Γιά νά μπορῇ δὲ νά θαυμάζῃ καλλίτερα τούς θησαυρούς του, λίγη ὥρα πρίν ἐκπνεύσει διέταξε καί τοποθέτησαν ὅλα τά σακκιά μὲ τά σκοῦδα του ὁλόγυρα στό κρεββάτι του!..

Ἀλλά καί αὐτός ὁ θάνατος τοῦ Σαπελαίν, ὠφείλετο στή μεγάλη του φιλαργυρία! Μιά ἡμέρα ποῦ εἶχε βρέξει, ὁ Σαπελαίν ἐβγῆκε ἀπό τό σπίτι του γιά νά πάῃ στήν Ἀκαδημία. Στή στροφή ὅμως ἑνός δρόμου ἀναγκάσθηκε νά σταματήσῃ. Ἕνας ὁρμητικός χείμαρρος, τόν ὁποῖον εἶχαν σχηματίσει τά νερά τῆς βροχῆς, ἐμπόδιζε νά περάσῃ στό ἀντικρυνό πεζοδρόμιο. Κάποιος ἔξυπνος Παρισινός εἶχε ρίξει στό μέρος αὐτό μιά σανίδα ἐπάνω ἀπό τά νερά κι' ἀντί μιᾶς πεντάρας ἐπέτρεπε στούς διαβάτες νά κάνουν χρῆσιν τῆς πρόχειρης αὐτῆς γεφύρας. Ὁ ἑκατομμυριούχος Σαπελαίν ὅμως λυπήθηκε νά δώσῃ τήν πεντάρα του καί προτίμησε νά... βουτηχθῆ μέσα στό νερό ὡς τά γόνατα! Καί ὅταν ἔφθασε τέλος στήν Ἀκαδημία, ντράπηκε νά πάῃ νά στεγνώσῃ κοντά στό τζάκι, φοβούμενος μήπως οἱ συνάδελφοί του ἐννοήσουν τά διατρέξαντα καί ἀρχίσουν νά τόν πειράζουν.

Τό ἀποτέλεσμα τῆς χειμωνιάτικης αὐτῆς ψυχρολουσίας, ἦταν ν' ἁρπάξῃ μιά γερή περιπνευμονία ἡ ὁποία καί τόν ὠδήγησε στόν τάφο!..

Ὁ ἐξηνταβελόνης